

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ім. М.І. ПИРОГОВА

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

проректор з наукової роботи, проф. О.Власенко

«_____» _____ 202__р.

ДИТЯЧА ХІРУРГІЯ
(назва навчальної дисципліни)

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ
для навчальної дисципліни
з підготовки доктора філософії
на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти

галузі знань **22 Охорона здоров'я**
(шифр і назва галузі знань)
спеціальності **222 Медицина, 228 Педіатрія**
(код і найменування спеціальності)
мова навчання **українська**

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова, відділ аспірантури, докторантури.

Обговорено на засіданні кафедри дитячої хірургії Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова та рекомендовано для затвердження на центральній методичній раді / науковій комісії 14.04.2022 р., протокол №10.

Підписано: 14 квітня 2022 року.

Завідуючий кафедрою

дитячої хірургії, д.мед. н., проф.

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'V. S. Konoplytskyi', with a long, sweeping underline.

Коноплицький В.С.

Основна література

1. Бензар І.М. Політравма у дітей : навч.-метод.посіб. /І.М.Бензар, В.Є.Бліхар, Б.М.Боднар, за ред. А.Ф.Левицького. – Укрмедкнига. – Тернопіль. – 2014. -200 с.
2. Боднар О.Б. Хронічний колостаз у дітей (хірургічний погляд на проблему) // О. Б. Боднар, О.П. Дзам, В.П. Притула [та ін.]. – Чернівці: БДМУ, 2016. – 199 с.
3. Детская хирургия / К.У. Ашкрафт, Т.М. Холдер. – Пит-Тал, Санкт-Петербург, 1997. -Т.1. – 365 с.
4. Детская хирургия / К.У. Ашкрафт, Т.М. Холдер. – Пит-Тал, Санкт-Петербург, 1997. -Т.2. – 388 с.
5. Детская хирургия / К.У. Ашкрафт, Т.М. Холдер. – Пит-Тал, Санкт-Петербург, 1997. -Т.3. – 394 с.
6. Переяслов А.А. Мальротация кишечника у детей: від ембріогенезу до наслідків/ Переяслов А.А. Рибальченко В.Ф., Лосєв О.О. – К.: ПП «ІНПОЛ ЛТМ», 2019. -226с.
7. Погорілий В.В. Дитяча хірургія. Част.1/ під заг. ред. В.В. Погорілого, О.Г. Якименко, В.С. Коноплицького, В.А. Навроцького. – ПП “ТД Едельвейс і К”. – Вінниця. – 2016. – 352с.
8. Погорілий В.В. Дитяча хірургія: метод. реком., част.1 / В.В. Погорілий, Н.Г. Пшук, О.Г. Якименко, В.А. Навроцький. – ПП “ТД Едельвейс і К”. – Вінниця. -2016. -351с.
9. Порушення випорожнень у дітей: закрепи та енкопрез /В.Ф. Рибальченко, В.В. Бережний, В.С. Коноплицький та ін.; За ред. проф. В.Ф. Рибальченка, В.В. Бережного, В.С. Коноплицького, П.С. Русака. – К.: ПП «ІНПОЛ ЛТМ», ТОВ «Друкарня "Рута"», 2018. – 548 с.
10. Русак П.С. Вади розвитку черевної стінки у дітей / П.С. Русак, В.С. Коноплицький, О.Д. Фофанов. – Житомир: «Полісся», 2020. – 148 с.
11. Сілкіна Ю.В. Медична ембріологія з основами тератології/ Сілкіна Ю.В., Веропотвелян М.П., Данкович Н.О.- Вінниця: Нова Книга, 2019. – 208с.
12. Хронічний колостаз у дітей (хірургічний погляд на проблему) / О.Б. Боднар, О.П. Дзам, В.П. Притула, Л.І. Ватаманеску, Г.Б. Боднар. – Чернівці: БДМУ, 2016. – 199 с.
13. Holschneider A.M. Anorectal malformations in children: embryology, diagnosis, surgical treatment, follow-up / A.M. Holschneider, J.M. Hutson. - Springer, New York. 2006. – 480 p.
14. Holschneider A.M. Hirschprung's disease and allied disorders / A.M. Holschneider, P. Puri. - Springer, Berlin. 2008. – 414 p.
15. Hutson J.M., Spencer W. Beasley The Surgical Examination of Children, 2nd edition // Springer, Berlin, Heidelberg. 2013, 310 p.
16. Jeffre J.F., Lanzkowsky L.Ph. Lanzkowsky's manual of pediatric hematology and oncology, 6th ed., Elsevier. 2016, 788 p.
17. Jeffrey R.W. , Kay H. M. Pediatric Gastrointestinal and Liver Disease, 5th edition // Elsevier. 2015, 1216 p.
18. Mattei P. Fundamentals of Pediatric surgery / Springer, New York. 2011, 922 p.
19. Pena A. Surgical treatment of colorectal problems in children / A. Pena, A. Bischoff. - Springer, New York. 2015. – 497 p.

Додаткова література

1. Бельмер С.В. Болезни поджелудочной железы у детей / под ред. С.В.Бельмера, А.Ю.Разумовского, А.И.Ханкина [и др.]. – Медпрактика. – 2019. – 528 с.
2. Бензар І. Судинні аномалії у дітей / І. Бензар, А. Левицький, В. Бліхар. – Тернопіль : ТДМУ, 2017. – 360 с.
3. Бениашвили Р.М. Амбулаторная травматология детского возраста: руководство/Бениашвили Р.М. – М: ГЭОТАР-Медиа, 2017. – 256 с.

4. Васильев А.Ю. Основы ультразвуковой диагностики в педиатрии и детской хирургии / А.Ю.Васильев, Е.Б.Ольхова. – Стром Россия. – 2019. – 340 с.
5. Васильчишина А.В. Перинатальна анатомія сидничної ділянки / А.В. Васильчишина, Т.В. Хмара, Я.М. Васильчишина. – Чернівці: Медуніверситет, 2017, - 220 с.
6. Воробьев Г.И., Ачкасов С.И. Болезнь Гиршпрунга у взрослых. - М.: Литтера, 2009. – 256 с.
7. Воротинцева Н.С. Боль в животе и диспепсия у детей. Дифференциальная диагностика/ Воротинцева Н.С., Михайлов М.В., Авдеева Т.Г., Воротынцева С.Г. - М: ГЭОТАР-Медиа, 2009. -176с.
8. Гойда Н.Г., Добрянський Д.О., Знаменська Т.К. Уніфікований клінічний протокол "Початкова, реанімаційна і післяреанімаційна допомога новонародженим в Україні". Київ. 2014, 18 с.
9. Гойда Н.Г., Добрянський Д.О., Знаменська Т.К. Уніфікований клінічний протокол "Початкова, реанімаційна і післяреанімаційна допомога новонародженим в Україні". Київ. 2014, 18 с.
10. Детская колопроктология: Руководство для врачей / Под общ. ред. Гераськина А.В., Дронова А.Ф., Смирнова А.Н. – М.: Издательская группа «Контэнт», 2012. – 664 с.
11. Диагностика и лечение стеноза пищевода у детей /Д.Ю. Кривченя, А.Г. Дубровин, С.А. Андреещев. – К.: Лига-Информ, 2008. – 182 с.
12. Дмитриева Е.В. Ультразвуковая диагностика аппендицита у детей / Дмитриева Е.В., Буланов М.Н.- Видар-М., -2014.-208с.
13. Дробышева О.М. Анатомио – физиологические особенности детского и пожилого возрастов / О.М. Дробышева, В.В. Литвинова. – Краснодар, 2015. – 300 с.
14. Дужий І.Д. Гострий грудний біль (диференціальна діагностика) / І.Д. Дужий. – Суми : Сумський державний університет, 2019. – 304 с.
15. Ерофеев Н.П. Физиология центральной нервной системы / Н.П. Ерофеев. – С-Пб., СпецЛит, 2014. - 192 с.
16. Ерпулева Ю.В. Клиническое питание у детей в ежедневной практике хирурга/ Ерпулева Ю.В. – М: ГЭОТАР-Медиа, 2016. - 64с.
17. Запруднов А.М. Заболевания кишечника в детском возрасте/ Запруднов А.М., Харитонова Л.А., Григорьев К.И., Аронов А.Ф. - М: ГЭОТАР-Медиа, 2018. – 488 с.
18. Клиническое обследование ребенка / А.В. Катилов, Д.В. Дмитриев, Е.Ю. Дмитриева, С.Ю. Макаров. – Винница : Нова книга, 2016. – 560 с.
19. Козлов Ю.А. Хирургические болезни недоношенных детей: Национальное руководство / под ред. Ю.А.Козлова, В.А.Новожилова, А.Ю.Разумовского.- ГЭОТАР – Медиа. – 2019. – 592с. ISBN: 978-5-9704-5072-7
20. Козлова Ю.А. Атрезия пищевода./ Козлова Ю.А., Подкаменева В.В., Новожилова В.А. - М: ГЭОТАР-Медиа, 2015. -352с.
21. Козлова Ю.А. Непроходимость желудочно-кишечного тракта у детей/ Козлова Ю.А., Подкаменева В.В., Новожилова В.А. - М: ГЭОТАР-Медиа, 2017. -752с.
22. Коноплицький В.С. Апендицит у дітей: вікові особливості клінічних проявів та епонімічна симптоматика / В.С. Коноплицький, В.В. Погорілий, О.Г. Якименко, О.О. Фомін. – Вінниця, ТОВ «ТВОРИ». – 2020. – 112 с.
23. Ксьонз І.В. Практичні навички з дитячої хірургії та реаніматології / І.В. Ксьонз, Є.М. Гриценко, Д.А. Шкурупій. – Полтава, видавництво «Сімон», 2015. – 127 с.
24. Лима М. Детская урология. Современные операционные методики : от внутриутробного периода до пубертата / Марио Лима, Джанантонио Манцони. – ГЭОТАР –Медиа. – 2018. – 464с.
25. Маев И.В. Синдром раздраженного кишечника. Римские критерии IV. О роли висцеральной гиперчувствительности и способах ее коррекции / И.В. Маев, С.В. Черёмушкин, Ю.А. Кучерявый. – М.: Прима Принт, 2016. – 64 с.

26. Мазур В.Г. Лучевая диагностика аномалий и пороков развития пищеварительного тракта у детей : Методическое пособие / В.Г.Мазур, Е.А.Сотникова, Е.А.Савалей. – СПб.-Спец-Лит. – 2019. – 38с.
27. Макаров А.В., Данилов О.А., Сокур П.П. Рибальченко В.Ф., Юрченко М.І. Хвороби стравоходу у дітей. – К.: КМАПО, 2003. – 358 с.
28. Мельникова И.Ю. Запоры у детей: руководство, 2-е изд., перераб. и доп./ Мельникова И.Ю., Новикова В.П., Думова Н.Б. - М: ГЭОТАР-Медиа, 2015. -160 с.
29. Мяделец О.Д. Гистология, цитология и эмбриология человека. Часть 2. Частная гистология / О.Д. Мяделец. - Витебск: ВГМУ, 2016. – 493 с.
30. Некротизующий ентероколіт у новонароджених / І.О. Македонський, Т.К. Знаменська, Т.К. Мавропуло, О.М. Горбатюк, О.В. Воробйова. – Житомир.: Видавець О.О. Євнюк, 2019. – 208 с.
31. Ніколаєва Н.Г. Педіатрична хірургія. Вибрані лекції / Н.Г. Ніколаєва. – Одеса: Одес. держ. мед. ун-т, 1999. – 188 с.
32. Неонатальная хирургия / Под ред. Ю.Ф. Исакова, Н.Н. Володина, А.В. Гераськина. – М.: Издательство «Династия», 2011. – 680 с.
33. Основы клинического питания в детской практике / Д.В. Дмитриев, В.С. Коноплицкий, А.В. Катилев и др. – Винница: Нова Книга, 2015 – 184 с.
34. Парфенов А.И. Хронический запор / А.И. Парфенов, Л.Х. Идейкина, А.А. Беляева [и др.]. - М.: Прима Принт, 2016. - 52 с.
35. Петухов А.В. Гнойные заболевания легких и плевры : учеб.-метод.пособ./ А.В.Петухов.-Витебск. – 2016. – 72 с.
36. Подкаменев В.В. Неотложная абдоминальная хирургия детского возраста : учеб. пособ. / В.В.Подкаменев. – ГЭОТАР – Медиа. – 2016. – 208 с.
37. Подкаменев В.В. Хирургическая гастроэнтерология детского возраста / В.В. Подкаменев. – М.: ООО «Медицинское информационное агенство», 2012. – 488 с.
38. Пугачев А.В. Острый аппендицит / А.В. Пугачев, Е.Е. Ачкасов. – Научная мысль. Инфра. – М. -2019. -192 с.
39. Разин М.П. Детская хирургия, учебник / М.П. Разин, С.В. Минаев, И.А. Турабов, Стрелков Н.С. - М: ГЭОТАР-Медиа, 2016. – 688 с.
40. Разин М.П. Гематогенный остеомиелит у детей / М.П.Разин, Н.С.Стрелков. – ГЭОТАР – Медиа. – 2018. – 160 с.
41. Разумовский А.Ю. Болезнь Гиршпрунга у детей: Руководство для врачей / под ред. А.Ю. Разумовского, А.Ф. Дронова, А.Н. Смирнова, В.В. Холостовой. – ГЭОТАР – Медиа. – 2019. – 368 с.
42. Разумовский А.Ю. Детская хирургия. Национальное руководство. Краткое издание. / А.Ю. Разумовский. - М: ГЭОТАР-Медиа, 2016. -784 с.
43. Разумовский А.Ю. Эндоскопическая хирургия в педиатрии / А.Ю. Разумовский, А.Ф. Дронов/ Смирнов А.Н. - М: ГЭОТАР-Медиа, 2016. -608 с.
44. Рибальченко В.Ф. Порушення випорожнень у дітей: закрепи та енкопрез / В.Ф.Рибальченко, В.В.Бережний, П.С.Русак. – ПП “ІНПОЛ ЛТМ” Київ. – 2018. – 547 с.
45. Рибальченко В.Ф. Синдром закрєпів у дітей / В.Ф. Рибальченко, В.В. Бережний, П.С. Русак [та ін.]. – К.:ТОВ «ВІТ-А-ПОЛ», 2015. – 234 с.
46. Руденко Д.Н. Синдром «острой мошонки» у детей / Д.Н. Руденко, И.А. Скобеюс, А.В. Строцкий. – Минск: БГМУ, 2015.-16 с.
47. Рыков М.Ю. Венозный доступ при лечении детей с онкологическими заболеваниями/ Рыков М.Ю., Поляков В.Г. - М: ГЭОТАР-Медиа, 2017. -272с.
48. Рыков М.Ю. Детская онкология: учебник / М.Ю. Рыков, И.А. Турабов. – ГЭОТАР – Медиа. – 2018. – 280 с.
49. Слободян О.М. Клінічна анатомія прямої кишки та відхідника / О.М. Слободян, Г.Я. Костюк, В.Г. Дуденко [та ін.]. – Чернівці, 2015. – 180 с.

50. Снетков А.И. Диагностика и лечение доброкачественных опухолей и опухолеподобных заболеваний костей у детей / А.И. Снетков, С.Ю. Батраков, А.К. Морозов. – ГЭОТАР – Медиа. – 2016. – 352 с.
51. Соловьев А.Е. Клиническая онкология детского возраста / А.Е. Соловьев. – ГЭОТАР – Медиа. – 2016. – 264 с.
52. Соловьев А.Е. Урология детского возраста: учебник / А.Е.Соловьев. – Эко – Вектор. – 2016. – 291с.
53. Стрелков Н.С. Гематогенный остеомиелит у детей / Стрелков Н.С. - М: ГЭОТАР-Медиа, 2018. – 160 с.
54. Сухов М.Н. Внепеченочная портальная гипертензия у детей. Осложненное течение и сопутствующие заболевания / М.Н. Сухов. – Бином. – 2019. – 240 с.
55. Сушко В.И. Хирургия детского возраста /В.И. Сушко, Д.Ю. Кривченя, В.А. Дегтярь [и др.], под ред.В.И. Сушко, Д.Ю.Кривчени. – Медицина. – 2015. – 568с
56. Томилов А.Ф. Непосредственное исследование живота и органов брюшной полости: для самостоятельного совершенствования / А.Ф. Томилов. – Екатеринбург, УГМА, 2006. – 256 с.
57. Чубарова А.И., Ерпулева Ю.В. Современное ведение детей с синдромом короткой кишки и другими формами / А.И.Чубарова, Ю.В. Ерпулева. - М: ГЭОТАР-Медиа, 2016. -88 с.
58. Шамсиев А.М. Распространенный аппендикулярный перитонит у детей / А.М. Шамсиев, Ш.А. Юсупов, М.П. Разин, Ж.А. Шамсиев / ГЭОТАР – Медиа.-2020.- 208 с.
59. Ahmed H. Al-Salem an illustrated Guide to Pediatric Urology Springer, Switzerland. 2017, 702 p.
60. Carachi R., Agarwala S., Tim j. Bradnock Basic Techniques in Pediatric Surgery // Springer, 2013.
61. Danielson J. Anorectal Malformations. Long-term outcome and aspects of secondary treatment / J. Danielson. - Uppsala: Acta Universitatis Upsaliensis, - 2015. – 109 p.
62. Hoekman D.R. Studies on inflammatory bowel disease and functional gastrointestinal disorders in children and adults / D.R. Hoekman. – AMC-UvA, 2016. – 310 p.
63. Hoyte L. Biomechanics of the Female Pelvic Floor / L. Hoyte, M.S. Damaser. - Elsevier, 2016. – 550 p.
64. Nelson textbook of pediatrics, 20th ed. // Elsevier. 2016, 3388 p.
65. Parekh P.J. Colon Irrigation: Effective, Safe and Well-Tolerated Alternative to Traditional Therapy in the Management of Refractory Chronic Constipation / P.J. Parekh, D. Burleson, C. Lubin, D.A. Johnson // Journal of Clinical Gastroenterology and Hepatology. – 2018. – Vol. 2. – P. 1 – 5.
66. Pols H.A.P. Anorectal malformations / H.A.P. Pols. - Desiree van den Hondel, 2015. – 213 p.

Электронні ресурси

<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK551664/>

<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK543808/?term=congenitals%20bowel>

<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK344065/?term=congenitals%20surgical%20childre>

[n](https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK373386/?term=congenital%20obstruction%20child)

[ren](https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK430685/?term=hydronephrosis%20children)

[https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK430685/?term=hydronephrosis%20children](https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK430685/?term=congenitals%20bowel)

<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK430685/>